

به نام خدا

کیمیا رشیدی نیک

نقد نمایشگاه آرنو فیشر

اخیرا نمایشگاهی از عکس‌های آرنو فیشر به همت گالری راه ابریشم و بخش فرهنگی سفارت آلمان در گالری راه ابریشم برگزار شد. نمایشگاه گردان این رویداد، آندریاس روست دستیار سابق فیشر است که امروز نیز به عنوان یک عکاس مشهور شناخته می‌شود. فیشر عکاس آلمانی است که ابتدا درس مجسمه‌سازی خواند و سپس به عکاسی روی آورد. زندگی او همواره عجیب با جنگ و تاثیرات آن بود. او در ۱۷ سالگی به ارتش پیوست و حدود یک سال در اسارت انگلیس‌ها بود. او سال‌ها به عکاسی برای مجلات مد و فشن و خبری پرداخت. با وجود اینکه هرگز تحصیلات دانشگاهی در رشته عکاسی نداشت اما مدرس دانشگاه شد. او در لایپزیگ، دورتموند و برلین سه نسل از عکاسان را تربیت کرد.

نمایشگاه شامل عکس‌های فیشر از برلین شرقی و غربی، نیویورک و همچنین پرتره‌ها و پولارویدهای اوست. فیشر از ۱۹۵۶ تا ۱۹۶۰ از غرب و شرق برلین عکاسی کرد. ۴۰ عکس این مجموعه قرار بود در کتابی چاپ شود که با کشیده شدن دیوار برلین در سال ۱۹۶۱ این کتاب چاپ نشد تا اینکه نهایتاً در سال ۲۰۰۰ چاپ شد. عکس‌های سیاه سفید فیشر از برلین غربی و شرقی، زندگی در یک شهر را که عملاً به دو بخش تقسیم شده را به خوبی ترسیم می‌کند. در سویی آلمان شرقی با حکومت کمونیستی جمهوری دموکراتیک آلمان و در سویی دیگر جمهوری فدرال آلمان قرار داشتند. به وجود آمدن این دو حکومت مستقل دو سبک زندگی متفاوت در برلین به وجود آورده بود که فیشر در روزگارانی که هنوز امکان جابه جایی بین این دو بخش وجود داشت سعی داشت آن را نشان دهد. عکس‌های او به روابط بین انسانی توجه دارد. عکس‌های او بعضاً با سرعت شاتر پایین و گرین بالاست که نشان دهنده محدودیت‌های اوست. او به خوبی توانسته فضای سرد کمونیستی حاکم بر آلمان شرقی را ترسیم کند. هرچند که در این دوران هنوز هیچکس به چنان تفاوت و دشمنی‌ای فکر نمی‌کرد که منجر به کشیده شدن دیوار بین دو کشور گردد.

او پس از کشیده شدن دیوار برلین بیشتر به عکاسی مد و فشن برای مجلات پرداخت. عکس‌های پرتره او از هارتفیلد و رابرت فرانک زنده و صریح هستند. مدل‌ها در پرتره‌های او راحت هستند و عکس‌ها گویای توانایی او در برقراری ارتباط با سوژه‌ها است.

عکس‌های پولاروید او برخلاف عکس‌های سیاه سفیدش، درگیر طبیعت بی‌جان هستند. او در پولارویدهایش دغدغه فرم و رنگ و انتزاع دارد. گویی شمه‌ای از انتزاع آلمانی را به شکل رنگی می‌بینیم.

از نکات جالب توجه می‌توان به همزمانی کار فیشر با شکل‌گیری مکتب دوسلدورف اشاره کرد. او بر خلاف جریان زمانه‌اش بیشتر به نگاه عینیت‌نویین پیش از خود وفادار است.